

Aandeelhouderscommissie Stedin

Ter attentie van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders in Stedin Holding N.V.¹

Rotterdam, 17 december 2020

Betreft: update Langetermijnfinanciering (LTF) Stedin

Geachte aandeelhouders van Stedin,

Stedin en de AHC zijn sinds april 2019 in gesprek over de lange termijnfinanciering van de vennootschap. Deze AHC brief is een vervolg op de eerdere informatiebrieven². Met deze brief wil de aandeelhouderscommissie (AHC) u op de hoogte brengen van de stand van zaken rondom de gezamenlijke werkgroep lange termijnfinanciering (LTF).

In de aandeelhoudersvergadering van 30 september 2020 en in de informatiebijeenkomst voor aandeelhouders op 28 oktober 2020 is de planning inzake LTF weergegeven. Volgens deze planning zou eind 2020 een compleet informatiepakket aan de aandeelhouders worden verstrekt. Op basis van dit informatiepakket zou u dan een besluit kunnen hebben nemen over het voorstel van Stedin inzake de kapitaalsvraag teneinde het vermogen van Stedin in de huidige reguleringsperiode te versterken in lijn met de kaders van haar financieel beleid.

Hoewel AHC en Stedin een gezamenlijk beeld hebben van de hoogte van de kapitaalvraag voor de korte termijn en de voorkeursoplossingsrichting³ (instrumentkeuze) is er nog geen overeenstemming over de versterking (op onderdelen) van de positie van de aandeelhouders in de governance, onder andere over optimalisaties die moeten worden overeengekomen voorafgaand aan een kapitaalstorting. Door het ontbreken van deze overeenstemming is het nog niet mogelijk om u het toegezegde informatiepakket toe te sturen. Ook zal de besluitvorming worden opgeschoven. De besluitvormingstermijn (periode om een besluit te nemen) van iedere gemeente wordt overigens niet ingekort zie paragraaf 2.3).

In deze brief vindt u een resumé van het vorige bericht aan de aandeelhouders, een toelichting op de tussentijdse ontwikkelingen, en een schets van het vervolgproces. Ten slotte vindt u de voortgang van de gesprekken die de AHC heeft met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) en de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

¹ Deze AHC-brief is openbaar en kan derhalve aan de gemeenteraad worden verstrekt.

² AHC Brieven: van 18 september 2020, 20 juli 2020, 12 mei 2020, 3 maart 2020 en 29 oktober 2019.

³ Een kapitaalstorting van €200 mln (zie 2.1) door aandeelhouders om de balanspositie c.q. het eigen vermogen van de deelneming Stedin ter versterking, gestructureerd via de uitgifte van cumulatief preferente aandelen.

1 LANGE TERMIJNFINANCIERING

1.1 Resumé laatste bericht aan aandeelhouders en de informatiebijeenkomst 28 okt. 2020

Deze paragraaf belicht de belangrijkste aspecten uit de laatste berichtgeving van de AHC over de werkgroep lange termijnfinanciering.

1.2.1 Omvang kapitaalbehoefte en oplossingsrichting

De reden dat de AHC en Stedin in een werkgroep met elkaar in gesprek zijn, is dat de financiële (meerjarige) plannen van Stedin laten zien dat Stedin's financiële positie onder druk staat als gevolg van diverse ontwikkelingen die een negatieve impact zullen hebben op de belangrijke kaders binnen Stedin's financiële beleid zoals de kredietwaardigheid (behoud van een credit rating⁴ van A-) en schuldpositie.

In eerdere AHC-brieven en aandeelhoudersvergaderingen is reeds gecommuniceerd dat een verslechtering van de schuldpositie en de kredietwaardigheid onder andere nadelige gevolgen kan hebben voor de toegang tot de kapitaalmarkt alsmede de kosten en voorwaarden van de financiering van het vreemd vermogen en daarmee uiteindelijk ook voor het dividend voor de aandeelhouders.

De belangrijkste ontwikkelingen die Stedin's positie onder druk zetten zijn:

1. de toename van de investeringen (mede door de energietransitie) terwijl de (kapitaal)lasten hiervan als gevolg van de landelijke regulering op een later moment worden vergoed, hetgeen zorgt voor druk op Stedin's kasstromen omdat ze deze investeringen moet voorfinancieren;
2. hogere lasten, met name hogere tarieven die hoogspanningsnetbeheerder TenneT doorbelast aan de regionale netbeheerders zoals Stedin;
3. de – relatief – lage marktrente die door de wijze van regulering bij Stedin en andere regionale netbeheerders leidt tot een lagere vermogenskostenvoet wat concreet voor Stedin in een lagere vergoeding c.q. omzet resulteert

Sinds dit voorjaar zijn de AHC en Stedin met elkaar in dialoog om de omvang van het financieringsprobleem en mogelijke oplossingsrichtingen ("instrumenten" c.q. beheersmaatregelen) duidelijker in kaart te brengen.

In het derde kwartaal werden de omvang van het financieringsprobleem en de oplossingsrichting concreter. Stedin had in eerdere aandeelhoudersvergaderingen bij de aandeelhouders een kapitaalbehoefte kenbaar gemaakt met een bandbreedte van € 750 mln tot € 1 mld. voor de periode tot aan 2030. Die kapitaalbehoefte is door de analyse van de adviseurs en gesprekken tussen de AHC en Stedin verder gespecificeerd. In de aandeelhoudersvergadering van 30 september 2020 heeft Stedin voor het eerst gemeld dat men toewerkt naar een kapitaalvraag aan de aandeelhouders voor de korte termijn (concreet 2021) van € 200 mln. Tegelijkertijd was ten tijde van het laatste AHC-bericht en de bijeenkomst van 28 oktober 2020 de validatie van dit voorstel door de adviseurs van de AHC nog niet afgerond. Dat is inmiddels wel gebeurd (zie paragraaf 2).

⁴ Zie voor een nadere toelichting op de credit rating: <https://www.stedingroep.nl/investor-relations>.

1.2.2 Governance

Naast de kapitaalstorting heeft de AHC ook uitgebreid aandacht besteed aan de governance. Enerzijds omdat de AHC periodiek evalueert of de governance adequaat is ingericht in de context van de ontwikkelingen bij de vennootschap en de kaders die gemeenten hanteren ten aanzien van hun deelnemingen.

Anderzijds kijkt de AHC bij een verzoek om aanvullend kapitaal beschikbaar te stellen of de huidige governance voldoende is ingericht op de aanvullende eisen ten aanzien van transparantie en verantwoording die een nieuwe kapitaalstorting gegeven de (financiële) omvang met zich mee zou brengen, mede tegen de achtergrond dat bij een verslechtering van de financiële situatie casu quo vooruitzichten, Stedin mogelijk in de toekomst wederom een beroep op de aandeelhouders zou kunnen willen doen. In oktober is aangegeven dat de AHC daarover met Stedin in gesprek was teneinde in gezamenlijkheid met de vennootschap optimalisaties door te voeren en omdat voorafgaand aan de kapitaalverschaffing comfort geboden moet worden aan de aandeelhouders met betrekking tot de mate van zeggenschap van en transparantie richting de aandeelhouders.

2 HUIDIGE STAND VAN ZAKEN

Onderstaand treft u een toelichting op de actuele stand van zaken. Paragraaf 2.1 belicht de totstandkoming en de overeenstemming tussen de AHC en Stedin over de hoogte van de kapitaalvraag en de keuze voor het instrument. Paragraaf 2.2. belicht de lopende gesprekken over onder andere governance en de betrokkenheid van de Centrale Ondernemingsraad (hierna: COR). Tot slot belicht paragraaf 2.3 het vervolgproces.

2.1 Stedin, AHC en adviseurs eensluidend over hoogte kapitaalvraag korte termijn en instrument

Omdat de hoogte van de kapitaalvraag voor een belangrijk deel wordt gedreven door de vermogenskostenvoet die toezichthouder Autoriteit Consument & Markt vaststelt bij haar Methodebesluit(en)⁵ voor netbeheerders is door de financieel adviseurs van de AHC geadviseerd om een tweedeling aan te brengen in de kapitaalvraag aan de aandeelhouders. Namelijk een kapitaalvraag vóór en een (eventuele) kapitaalvraag ná het Methodebesluit dat door de ACM volgend jaar wordt genomen.

⁵ Het Methodebesluit wordt door De Autoriteit Consument & Markt (ACM) vastgesteld en bepaalt de methode op grond waarvan de regionale netbeheerders zoals Stedin de tarieven voor het transport van elektriciteit en gas in rekening mogen brengen aan hun afnemers (burgers en bedrijven). Het huidige metodebesluit loopt van 2017-2021. Het nieuwe Methodebesluit van 2022-2026.

Aandeelhouderscommissie Stedin

1. De kapitaalvraag vóór het methodebesluit betreft de korte termijn, kent voornoemde hoogte van €200 mln. en heeft betrekking op de huidige reguleringsperiode (tot en met 2021).
2. De kapitaalvraag op de lange termijn is afhankelijk van het nieuwe Methodebesluit dat de ACM zal nemen voor de periode 2022-2026. In dit Methodebesluit is ook een herijking van de vermogenskostenvoet opgenomen zodat de kapitaalbehoefte van Stedin voor de nieuwe reguleringsperiode 2022-2026 met meer zekerheid vastgesteld kan worden. Dit is gedaan omdat op die manier een gerichte vraag aan de aandeelhouders kan worden gedaan. De AHC zal zodra deze nieuwe reguleringsparameters bekend zijn analyseren wat de impact is voor Stedin en de aandeelhouders en u hierover nader informeren.

Zoals in de AHC-brief van 18 september is aangegeven heeft de analyse van de omvang en het instrument langer genomen dan initieel gepland. Desalniettemin is de uitkomst dat Stedin, AHC en de betrokken adviseurs het eens zijn over 1] de hoogte van de kapitaalvraag aan de aandeelhouders waardoor het financieel beleid op de korte termijn in afwachting van de uitkomsten van het eerstvolgende Methodebesluit van toezichthouder ACM kan worden gecontinueerd en 2] de uitgifte van cumulatief preferente aandelen als instrument. Met een kapitaalstorting van €200 mln. blijft Stedin enerzijds in de periode tot aan het Methodebesluit binnen de kaders van haar financiële beleid, namelijk het behoud van haar kredietwaardigheid en A- credit rating. Anderzijds hebben de aandeelhouders die storten een vast dividendrendement en behoudt men op deze wijze flexibiliteit over de kapitaalvraag voor de lange termijn.

Naast de omvang van de kapitaalvraag zijn ook de oplossingsrichtingen geanalyseerd. Zowel uit de analyse van Stedin als die van de adviseurs van de AHC wordt duidelijk dat Stedin middels een relatief dure hybride obligatie⁶ zelf kan voorzien in de kapitaalvraag op de korte termijn, maar dat van de diverse oplossingsrichtingen een kapitaalstorting door de aandeelhouders (zijnde een versterking van het eigen vermogen) via de uitgifte van cumulatief preferente aandelen tegen een vaste coupon (dividendrendement c.q. vergoeding) prevaleert boven deze obligatie en andere instrumenten⁷. Met andere woorden; een kapitaalstorting via de uitgifte van preferente aandelen is het meest passend in relatie tot de belangen van de vennootschap en de aandeelhouders wanneer dit wordt afgezet tegen andere oplossingsrichtingen zoals een kapitaalstorting via uitgifte van gewone aandelen, verder temporiseren van investeringen, aanvullende bezuinigingen op de operationele kosten, verlagen van het dividend of het uitgeven van de hybride obligatie.

⁶ Dit is een vorm van financiering, waarbij obligaties door Stedin worden uitgegeven en waar financiers op kunnen intekenen en die qua voorwaarden en condities zodanig zijn gestructureerd dat die door ratingbureaus gedeeltelijk als eigen vermogen worden beschouwd. Stedin heeft op dit moment reeds hybride obligaties uitgegeven ter hoogte van ca. €500 mln. Dit instrument aanvullend inzetten is niet de voorkeursoptie, want het is een relatief duur instrument en heeft daarmee in potentie impact op Stedin's financiële resultaten en uiteindelijk het dividend naar aandeelhouders.

⁷ In het nog te verstrekken informatiepakket zullen de AHC en Stedin de verschillende instrumenten nader uiteenzetten.

2.2 Lopende gesprekken

Om de aandeelhouders in staat te stellen een gedegen en onderbouwd besluit te nemen dient het informatiepakket dat aan u wordt voorgelegd, compleet en afgerond te zijn. Onderstaand treft u een korte toelichting op de zaken die daarbij een rol spelen.

Zoals gesteld in de AHC brief van 18 september jl., ziet de AHC erop toe dat aan een voorstel voor een kapitaalstorting nadere voorwaarden worden verbonden die zowel betrekking hebben op de financiële effecten van de storting zelf (zoals het rendement), als op een versterking van de positie van de aandeelhouders in de governance. Op dit moment is er nog geen overeenstemming bereikt tussen Stedin en de AHC over de governance voorwaarden. Deze voorwaarden hebben onder andere betrekking op het dividendbeleid en de wijze van betrokkenheid van de aandeelhouders bij de investeringsplannen en de niet-gereguleerde activiteiten van Stedin, dat laatste onder meer vanwege het hogere risicoprofiel van dit type activiteiten. Een aandachtspunt is verder dat de potentiële kapitaalstorting in lijn met de staatssteunregels dient te zijn, waarbij onder meer marktconformiteit en afwezigheid van een bevoordeling van Stedin van belang kunnen zijn. Het adviestraject hieromtrent is nog gaande en daarbij zijn de juridische adviseurs van zowel de AHC als Stedin betrokken.

Verder zijn de aanpassingen van de governance en de kapitaalvraag van de aandeelhouders onderwerpen die binnen de Wet op de Ondernemingsraden (hierna WOR⁸) een advies van de Centrale Ondernemingsraad (de COR) vergen. De COR is door Stedin betrokken, maar kan pas zodra overeenstemming is bereikt formeel om advies worden gevraagd. Daarbij heeft de COR een wettelijke termijn van (maximaal) 6 weken om advies uit te brengen.

2.3 Vervolgproces

In de informatiebijeenkomst is door u nadrukkelijk aandacht gevraagd voor het feit dat het traject LTF al een langere periode loopt en dat bij ontvangst van het informatiepakket de 44 gemeenten voldoende tijd moeten hebben om op een gedegen manier een besluitvormingstraject binnen de eigen gemeente te kunnen doorlopen. De AHC heeft richting Stedin gecommuniceerd dat in het kader van de planning de aandeelhouders een minimale termijn van *50 werkdagen* moet worden geboden. Daar zal in de planning rekening mee worden gehouden.

Zowel voor de AHC, Stedin als de overige aandeelhouders was de laatste Toelichtingsbijeenkomst (28 oktober 2020) om meerdere redenen waardevol. Enerzijds omdat de AHC en Stedin kennis konden nemen van de vragen en aandachtspunten van de betrokken gemeenten. Anderzijds konden Stedin en de AHC de gemeenten in meer detail en gericht meenemen in de belangrijkste facetten van het LTF-traject.

⁸ De COR kan, voor zover relevant, een adviesrecht hebben met betrekking tot (i) het aantrekken van een belangrijk krediet (artikel 25 lid 1 sub i WOR) (ii) het doen van belangrijke investeringen (artikel 25 lid 1 sub h WOR) en (iii) een belangrijke wijziging in de organisatie van de onderneming, dan wel in de verdeling van bevoegdheden binnen de onderneming (artikel 25 lid 1 sub e WOR).

De AHC is dan ook voornemens om in januari een nieuwe Toelichtingsbijeenkomst te plannen om u een update te geven over het proces en de inhoudelijke stand van zaken van de onderwerpen benoemd in deze brief en tegelijkertijd u de mogelijkheid te bieden vragen te stellen en punten ter bespreking naar voren te brengen. Via de secretaris van de AHC krijgt u daarover apart bericht en ontvangt u een uitnodiging.

3 REGULERINGSTRAJECT EZK EN ACM

In haar eerdere brieven heeft de AHC al aangegeven net als Stedin met de Rijksoverheid in gesprek te zijn om te bezien in welke mate de huidige regulering aansluit bij de energietransitie en investeringsopgave van Stedin. Hierin zijn ook Netbeheer Nederland, de Vereniging Nederlandse Gemeenten (hierna VNG) en het Interprovinciaal Overleg (hierna IPO) belangrijke partners in de gesprekken met het ministerie van Economische Zaken en toezichthouder ACM.

Een belangrijke vraag binnen deze gesprekken is namelijk welke maatregelen kunnen worden genomen waardoor de regulering beter aansluit op de energietransitie en de omvang van de kapitaalbehoefte van Stedin kan worden beperkt. De transitie is immers een gezamenlijk nationaal belang waarbij alle betrokken partijen het elkaar mogelijk moeten maken om de eigen rol goed op te pakken.

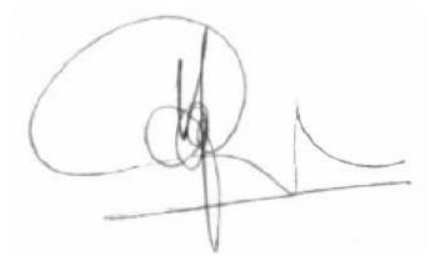
De laatste gesprekken laten op dit moment een gunstig beeld zien. Tegelijkertijd zijn er nog geen aanpassingen geformaliseerd.

Zaken die onder andere de ACM heeft aangegeven in de contacten met de vertegenwoordigers van aandeelhouders van de diverse netbeheerders is dat men in de nieuwe reguleringsperiode (vanaf 2022) een aantal zaken wil doorvoeren om bepaalde nadelen van de huidige systematiek te beperken. Er is onder meer toegezegd om het effect van de verrekening van de TenneT tariefstijgingen op de regionale netbeheerders vanaf 2022 te beperken (zie paragraaf 1.2.1). Dit was een uitdrukkelijk verzoek vanuit de AHC. Ook heeft ACM uitgesproken dat netbeheerders geen financieel nadelige gevolgen mogen ondervinden van het versneld afschrijven van gasleidingen en wil de ACM in de tariefregulering meer rekening gaan houden met de groei van de decentrale opwek. Dit zijn positieve signalen die de ACM ook in ander verband heeft afgegeven, bijvoorbeeld in gesprekken met Netbeheer Nederland. Zekerheid over de aanpassingen wordt overigens pas verkregen wanneer het nieuwe Methodebesluit voor de periode 2022-2026 bekend wordt gemaakt. Tot die tijd zullen Netbeheer Nederland (NBNL), VNG en IPO het gesprek met de ACM voortzetten, onder andere gericht op het bepalen van een gunstige vermogenskostenvoet zie paragraaf 1.2.1).

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog vragen of aandachtspunten hebben dan ben ik als voorzitter of is uw vertegenwoordiger in de AHC uiteraard beschikbaar.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Met vriendelijke groeten, mede namens de Aandeelhouderscommissie Stedin,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Arjan van Gils', written on a light-colored background.

Arjan van Gils
Voorzitter AHC Stedin

Aandeelhouderscommissie Stedin

Ter attentie van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders in Stedin Holding N.V.¹

Rotterdam, 18 september

Betreft: update Langetermijn financiering (LTF) Stedin

Geachte aandeelhouder van Stedin,

Op 20 juli jl. hebt u van de Aandeelhouderscommissie een brief ontvangen met een update van de werkgroep het project Langetermijn financiering (LTF) Stedin. Deze werkgroep is in het leven geroepen omdat de energietransitie in de komende jaren substantiële investeringen vereist in het verzorgingsgebied van Stedin. Deze investeringen komen bovenop de reguliere investeringen die nodig zijn om de bestaande infrastructuur te onderhouden en zullen voorgefinancierd moeten worden. Voor verreweg het grootste gedeelte gebeurt dit met vreemd vermogen (leningen), maar om een gezonde balans te houden tussen vreemd en eigen vermogen zal ook het eigen vermogen van Stedin moeten worden versterkt. De werkgroep LTF, die bestaat uit vertegenwoordigers van Stedin en de leden van de ambtelijke Aandeelhouderscommissie (AHC) van Stedin, onderzoekt op basis van de investerings- en financieringsplannen van Stedin hoe groot de kapitaalbehoefte is, in welke vorm het kapitaal het beste kan worden aangetrokken en op welke momenten het kapitaal nodig is.

De Aandeelhouderscommissie heeft externe financiële expertise ingeschakeld om de plannen van Stedin onafhankelijk te laten beoordelen. Op 20 juli meldden wij dat de adviseurs bezig waren hun adviezen over de kapitaalbehoefte van Stedin af te ronden. De adviezen zijn op dit moment (in concept) gereed. Het ligt in de bedoeling om deze adviezen te verwerken in een gezamenlijk rapport van Stedin en de AHC, dat volgens onze aanvankelijke planning begin september gereed zou zijn. Dit rapport heeft enige vertraging opgelopen.

Mede uit de adviezen blijkt dat de vergoeding voor de kapitaalkosten die Stedin in rekening mag brengen bij haar klanten een belangrijke variabele in de kapitaalbehoefte is. Deze vergoedingsmethode (gebaseerd op de Weighted Average Cost of Capital, oftewel de WACC) wordt voor elke reguleringsperiode van drie tot vijf jaar vastgesteld door de Autoriteit Consument en Markt (ACM). De ACM baseert de WACC voor een belangrijk deel op de renteontwikkeling. De AHC heeft het ministerie van EZK verzocht om bij de vaststelling van de komende vergoedingsmethode oog te hebben voor het aandeelhoudersperspectief, mede gelet op de investeringsopgaven van de netbeheerders.

¹ Deze AHC-brief is openbaar en kan derhalve aan uw college van B en W alsmede aan de gemeenteraad worden verstrekt.

De AHC is zich bewust van het belang van financiële stabiliteit voor de onderneming en wil daarom onder voorwaarden de aandeelhouders adviseren om daarin voor de korte termijn te faciliteren. De sleutel voor een groot deel van de lange termijn oplossing vanaf 2022 ligt bij de wetgever en ACM en bij mogelijke kapitaalverschaffing van overheden die wel binnen het verzorgingsgebied van Stedin liggen, maar die thans geen aandeelhouder zijn.

De kapitaalbehoefte van Stedin zal zich op basis van de huidige inzichten vooral voordoen in de nieuwe reguleringsperiode 2022-2026, waarvoor de ACM de toegestane kapitaalvergoeding in 2021 zal vaststellen. De adviseurs achten het daarom verstandig om pas een concreet besluit te nemen over de kapitaalvraag in de latere jaren op het moment dat de WACC voor de periode 2022-2026 bekend is, en op dit moment alleen invulling te geven aan de kapitaalbehoefte voor de periode tot 2022. De AHC zal zodra de nieuwe reguleringsparameters bekend zijn bepalen of zij op verantwoorde wijze gemeenten kan adviseren om eventueel verder te faciliteren.

De actuele kapitaalvraag tot 2022 waarover de aandeelhouders op korte termijn zullen moeten besluiten zal om deze reden substantieel lager zijn dan de in de brief van 20 juli jl. genoemde kapitaalbehoefte van 750 miljoen tot 1 miljard euro. Echter, de totale kapitaalbehoefte over de komende reguleringsperiodes blijft volgens de berekeningen van Stedin nog in de orde van grootte van de eerder genoemde € 750 miljoen tot € 1 miljard, waarbij de het zwaartepunt van de kapitaalbehoefte ligt in de periode ná 2023. De AHC en Stedin overleggen op dit moment over de vorm en omvang van een kapitaalbijdrage die goed zou passen binnen het huidige financiële beleid van Stedin en die voorziet in de kapitaalbehoefte op korte termijn. Hierbij speelt mee dat pas na deze korte termijn meer inzicht zal worden verkregen in de effecten en haalbaarheid van alternatieve maatregelen die de kapitaalbehoefte kunnen verminderen, bijvoorbeeld volgend uit het gesprek met het Rijk, en die daarmee mogelijk ook tot een lagere uiteindelijke kapitaalvraag kunnen leiden.

Het is ons streven om op de geplande BAvA van 30 september de contouren aan te geven van een gezamenlijke oplossingsrichting, die vervolgens zal worden onderbouwd in het eerder toegezegde gezamenlijke rapport. Dit rapport zal de aandeelhouders helpen bij hun individuele keuze om al dan niet te participeren in een financiële oplossing.

De AHC is voornemens om erop toe te zien dat aan een voorstel voor een kapitaalstorting nadere voorwaarden worden verbonden die zowel betrekking hebben op de financiële effecten van de storting zelf (bijvoorbeeld rendement), en meent tevens dat het voorstel ook moet voorzien in een versterking (op onderdelen) van de positie van de aandeelhouders in de governance, en daarmee ook op de mogelijkheden van de aandeelhouders om meer invloed uit te oefenen op het ondernemingsbeleid. Een onderdeel van de oplossingsrichting zal ook een procedure zijn die de aandeelhouders in staat zal moeten stellen om in de komende jaren flexibel en efficiënt in te spelen op ontwikkelingen in de kapitaalbehoefte, mede in relatie tot het tempo van de energietransitie, het nieuwe Methodebesluit en de ontwikkeling van wet- en regelgeving.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Ik vertrouw erop u met deze brief voldoende geïnformeerd te hebben over de stand van de LTF.
Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u zich wenden tot uw
vertegenwoordiger in de AHC.

Met vriendelijke groeten, mede namens de Aandeelhouderscommissie Stedin,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'A' followed by a series of loops and a horizontal line at the end.

Arjan van Gils
Voorzitter AHC Stedin

Aandeelhouderscommissie Stedin

Ter attentie van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders in Stedin Holding N.V.¹

Rotterdam, 20 juli 2020

Betreft: update Langetermijn financiering (LTF) Stedin

Geachte aandeelhouder van Stedin,

In vervolg op de brief die Stedin in maart jl. naar alle gemeenten zond onder de titel "FINANCIEEL GEZOND IN DE ENERGIETRANSITIE", de AHC brief van mei jl., en aansluitend op de digitale informatiebijeenkomst voor wethouders van aandeelhoudende gemeenten op 3 juli jl. wil de Aandeelhouderscommissie (AHC) Stedin u hierbij informeren over planning van het project Lange Termijn Financiering na het zomerreces van 2020.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering van 13 mei jl. heeft het bestuur van Stedin u geïnformeerd over het feit dat, gebaseerd op de huidige creditrating, Stedin verwacht in de komende jaren € 750 miljoen tot € 1 miljard aan extra eigen vermogen nodig te hebben om alle investeringen in de energietransitie te kunnen doen. In werkgroepverband brengt Stedin met de AHC deze problematiek verder in kaart.

Gezamenlijk rapport

De financiële adviseurs van Stedin en de AHC ronden op dit moment hun adviezen af over deze kapitaalbehoefte van Stedin. Deze adviezen zullen worden verwerkt in een gezamenlijk rapport van de AHC en Stedin, dat begin september 2020 aan alle aandeelhouders zal worden aangeboden. Het rapport zal onder andere inzicht geven in de opbouw van de meerjarige kapitaalbehoefte van Stedin en een voorstel bevatten voor een oplossingsrichting om het eigen vermogen van Stedin te versterken. Op het moment dat deze oplossingsrichting in een kapitaalstorting van de aandeelhouders resulteert, worden aan deze storting voorwaarden ("terms and conditions") verbonden.

¹ Deze AHC-brief is openbaar en kan derhalve aan uw college van B en W alsmede aan de gemeenteraad worden verstrekt.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Het is van groot belang om de voorwaarden voor een eventuele kapitaalstorting vooraf goed vast te leggen. De voorwaarden gaan onder andere in op het rendement en de terugverdiëntijd van de kapitaalstorting. Voor de uitwerking van deze voorwaarden wordt uiteraard ook juridische ondersteuning ingeschakeld. De voorzitter van de AHC meldde op 3 juli dat het selectieproces daarvoor nog gaande was. Inmiddels is de keuze gevallen op Loyens & Loeff, een notaris-en advocatenkantoor in Rotterdam met veel expertise op gebied van energie-regelgeving, energievraagstukken en aandelenemissies.

De AHC hecht er grote waarde aan dat de voorwaarden die uiteindelijk worden geformuleerd, breed door de aandeelhouders worden gedragen. Ook begrijpt de AHC dat er bij aandeelhouders behoefte kan bestaan om het gezamenlijke rapport van AHC en Stedin tijdig met de gemeenteraad te bespreken. Desgewenst kunnen we een of meerdere (regionale) informatiebijeenkomsten organiseren.

Tijdspad

Nadat het rapport en voorwaarden begin september met de aandeelhouders zijn gedeeld wordt tijdens de aandeelhoudersvergadering van 30 september 2020 aan de aandeelhouders gevraagd een richtinggevend standpunt in te nemen ten aanzien van de adviezen en oplossingsrichting uit het rapport. Dit is niet bindend of besluitvormend, maar er wordt een voorkeur uitgesproken over de oplossingsrichting door de aandeelhouders.

Het richtinggevende standpunt leidt tot een nadere uitwerking door Stedin en de AHC in de periode na de aandeelhoudersvergadering.

De gezamenlijke uitwerking van de oplossingsrichting resulteert in een voorstel van Stedin en de AHC, dat in de eerste helft van oktober 2020 aan alle aandeelhouders wordt voorgelegd. De colleges en raden krijgen in de periode die daarop volgt de ruimte om dit voorstel in overweging te nemen en een besluit te nemen over het al dan niet meedoen aan de oplossingsrichting. Dit is een apart besluitvormingstraject dat door iedere gemeente in de maanden oktober/november, met inbegrip van een eventueel raadstraject, moet worden doorlopen. Wij adviseren u hierover tijdig afstemming te zoeken met uw eigen griffie. De AHC zal dit proces faciliteren in de vorm van een tekstvoorstel en een concept-besluit dat u kunt overnemen in uw raadsstukken. Na de besluitvorming in de colleges en raden zal eind november of begin december 2020 een aandeelhoudersvergadering worden uitgeschreven waarop een formeel besluit wordt genomen.

Aandeelhouderscommissie Stedin

Indicatieve impact

Een van de mogelijke oplossingsrichtingen is behoud van de huidige creditrating waarbij de aandeelhouders via een kapitaalstorting het eigen vermogen van Stedin versterken. Op het moment dat het eerder genoemde bedrag van € 750 miljoen à € 1 miljard via een kapitaalstorting door de aandeelhouders wordt ingevuld en iedereen pro rata gaat participeren, betekent dit dat voor elk procent van de aandelen Stedin de maximale impact € 7,5 à € 10 miljoen bedraagt. Zoals eerder is aangegeven is dit nog niet zeker en zullen er nog zaken moeten worden uitgewerkt voordat er begin oktober een definitief voorstel aan de aandeelhouders wordt gedaan.

Reguleringstraject ACM en EZK

Daarnaast is de AHC momenteel nog op ambtelijk niveau in gesprek met de ACM en het ministerie van EZK, om te bezien in welke mate de huidige regulering aansluit bij de energietransitie en investeringsopgave van Stedin. Een belangrijke vraag is welke maatregelen de ACM en EZK kunnen nemen om de regulering beter aan te laten sluiten op de grote investeringen die de energietransitie van netbeheerders vraagt. Deze transitie is immers een gezamenlijk nationaal belang waarbij alle betrokken partijen het elkaar mogelijk moeten maken om de eigen rol goed op te pakken. De uitkomsten van deze gesprekken kunnen gevolgen hebben voor de omvang van de uiteindelijke kapitaalvraag aan de aandeelhouders.

Met vriendelijke groeten, mede namens de Aandeelhouderscommissie Stedin,

Arjan van Gils
Voorzitter AHC Stedin

Ter attentie van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders in Stedin Holding N.V.¹

Rotterdam, 12 mei 2020

Betreft: update Langetermijnfinanciering (LTF) Stedin

Geachte aandeelhouders van Stedin,

Op de aankomende Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA) van Stedin zal de onderneming een update geven over de werkgroep langetermijnfinanciering (LTF). Met deze brief wil de aandeelhouderscommissie (AHC) in aanloop daarnaartoe u op de hoogte brengen van de stand van zaken. Tevens zijn er enkele wijzigingen in de samenstelling van de AHC waar de AHC u graag over informeert.

1 Langetermijnfinanciering

1.1 Aanloop

Stedin en de aandeelhouderscommissie zijn sinds april 2019 in gesprek over de langetermijnfinanciering. In de aandeelhoudersvergaderingen van 10 mei en 20 september 2019 en 7 februari 2020 bent u daar door Stedin en de AHC over geïnformeerd, Op 30 oktober 2019 en 4 maart 2020 heeft u van Stedin en de AHC ook nadere informatie per brief ontvangen en op 4 maart 2020 is tevens een persbericht uitgegaan.

1.2 Kern langetermijnfinanciering

De reden dat de AHC en Stedin in een werkgroep met elkaar in gesprek zijn is omdat de huidige analyses van Stedin laten zien dat de financiering van (toekomstige) investeringen in de energietransitie onder druk staat als gevolg van diverse ontwikkelingen (zie onderstaande alinea) die een negatieve impact kunnen gaan hebben op de financiële positie en kredietwaardigheid van Stedin. In de werkgroep LTF zijn Stedin en de AHC met elkaar in dialoog om de omvang van het financieringsprobleem en mogelijke oplossingsrichtingen ("instrumenten" c.q. beheersmaatregelen) in kaart te brengen .

¹ Deze AHC-brief is openbaar en kan derhalve aan uw college van B en W alsmede aan de gemeenteraad worden verstrekt.

De investeringen van Stedin in het kader van de energietransitie blijven toenemen onder andere als gevolg van de toenemende elektrificatie en de zogenaamde uitfasering van aardgas alsmede de verdere toename van duurzame opwekcapaciteit (zonnepanelen, windparken) en mobiliteit (elektrisch vervoer). Naast een voorziene toename van de investeringen hebben zich in het laatste kwartaal van 2019 ontwikkelingen voorgedaan die de financiële positie van Stedin onder druk zetten, zoals een forse tariefstijging van TenneT die wordt doorberekend naar de netbeheerders en ontwikkelingen op het regulatorische vlak die er toe leiden dat de vergoeding op het eigen vermogen daalt (zie daarvoor ook de AHC-brief van 30 oktober 2019).

Volgens de analyses van Stedin leiden individueel al deze ontwikkelingen tot een verslechtering van de financiële positie van Stedin waardoor er druk ontstaat op de huidige 'credit rating' A-. Dit zou nadelige gevolgen kunnen hebben voor de toegang tot de kapitaalmarkt en de kosten van de financiering van het vreemd vermogen voor o.a. voornoemde investeringen in de energietransitie en daarmee uiteindelijk voor het dividend voor de aandeelhouders. De AHC verwacht dientengevolge dat de dividendprognose voor de komende jaren lager zal uitvallen ten opzichte van eerdere jaren,

1.3 *Rapport aan de aandeelhouders met mogelijke beheersmaatregelen*

In werkgroepverband heeft Stedin met de AHC deze problematiek verder uitgediept en in kaart gebracht. De afgelopen maanden heeft Stedin de situatie in meerdere sessies verder toegelicht aan de AHC. Zowel het risico en de gevolgen van een verlaging van de kredietwaardigheid als de verschillende scenario's en mogelijke beheersmaatregelen (instrumenten) zijn uitgebreid besproken. De uitkomst van deze sessies zal worden gepresenteerd in een gezamenlijk rapport voor de aandeelhouders waarvan het streven is die voor het zomerreces gereed te hebben. Kort gezegd zal dit rapport tot doel hebben om de aandeelhouders te informeren over de:

1. context: met aandacht voor de situatie waarin Stedin zich bevindt, mede in relatie tot landelijke ontwikkelingen rondom de regulering en het Klimaatakkoord.
2. aanleiding en omvang van het financieringsprobleem;
3. de risicofactoren die van invloed kunnen zijn op zowel Stedin's financiële positie en kredietwaardigheid als op het effect van de uiteindelijke beheersmaatregelen;
4. diverse instrumenten (beheersmaatregelen) ter oplossing van het financieringsprobleem, inclusief het advies van de AHC voor een door aandeelhouders te nemen **principebesluit** om een van de instrumenten verder uit te werken en uit te voeren;
5. een planning met daarin de tijdsspanne die nodig is om een instrument daadwerkelijk te implementeren.

De aannames, (financiële) gegevens, risico's en prognoses van het rapport zijn in eerste aanleg afkomstig van Stedin. Om uiteindelijk een grondig en gedegen advies aan haar aandeelhouders uit te

brenge is de AHC voornemens om dit rapport te laten valideren door een externe onafhankelijk adviesteam bestaande uit juridische en financiële experts. Daarna zal het rapport gedeeld worden met de aandeelhouders, vergezeld van een advies van de AHC.

1.4 AvA van 13 mei 2020 en de verdere planning

Zoals gesteld zal in de AVA van 13 mei 2020 een update gegeven worden. In afwachting van het (concept-)rapport spreekt de AHC zich op dit moment niet uit over eventuele voorkeuren voor mogelijke oplossingsrichtingen.

De AHC en Stedin beogen voor het zomerreces het gezamenlijke rapport gereed te hebben met daarin een advies voor een door aandeelhouders te nemen **principebesluit** over de wenselijke oplossingsrichting(en). Na ontvangst van het rapport kan iedere aandeelhouder afzonderlijk zijn standpunt formuleren. Stedin en de AHC voorzien een te nemen principebesluit door de aandeelhouders in een AvA in het derde kwartaal van 2020 (30 september). Na dit principebesluit is tijd nodig om het principebesluit c.q. het instrument verder uit te werken tot een **definitief** besluit dat door de aandeelhouders zal moeten worden genomen om tot implementatie van het instrument over te gaan (de verwachting is Q4 2020/Q1 2021). De AHC en Stedin sluiten overigens niet uit dat net als in de afgelopen periode (virtuele) informatiebijeenkomsten gepland zullen worden om de aandeelhouders gedurende het jaar over het verloop van het traject te informeren en te consulteren. U zult voor het zomerreces een update ontvangen met een nadere planning, waarbij rekening zal worden gehouden met de tijd die gemeenten nodig hebben voor de eigen besluitvorming.

Tegelijkertijd blijft de AHC zich via contacten met het Rijk inspannen voor een aanpassing van de huidige reguleringsystematiek die in niet onbelangrijke mate verantwoordelijk is voor de huidige financiële situatie van Stedin.

2. Samenstelling AHC

De gemeenten Heemstede en Capelle aan den IJssel hebben besloten om uit de AHC te treden. Voor de opvolging is contact gezocht met de gemeenten die vertegenwoordigd werden door deze twee gemeenten. Zodra besloten is welke twee gemeenten zullen toetreden tot de AHC zal u door de secretaris van de AHC worden geïnformeerd over de nieuwe samenstelling en het gewijzigde AHC-reglement. Omdat Heemstede vice-voorzitter was is ook deze functie vacant. De AHC is voornemens om gemeente Lansingerland te benoemen als nieuwe vicevoorzitter. .

Aandeelhouderscommissie Stedin

Met vriendelijke groeten, mede namens de Aandeelhouderscommissie Stedin,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Arjan van Gils', written on a light-colored background.

Arjan van Gils
Voorzitter AHC Stedin

Aandeelhouderscommissie Stedin

Ter attentie van de vertegenwoordigers van de aandeelhouders in Stedin Holding N.V.¹

Rotterdam, 3 maart 2020

Betreft: Informatiebrief Stedin

Geachte aandeelhouder,

Op vrijdag 7 februari jl. vond een Algemene vergadering van Aandeelhouders (AvA) plaats. Tijdens deze AvA werd door Stedin een toelichting gegeven over de sterke stijging van de benodigde investeringen.

Deze stijging van de investeringen hangt grotendeels samen met de energietransitie. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat in de huidige reguleringsystematiek, en met name ook bij de toepassing hiervan, geen rekening wordt gehouden met de uitgaven verbonden aan een snel groeiende investeringsagenda.

Omdat tijdens de AvA behoefte bleek te bestaan aan een meer uitgebreide toelichting die ook met colleges en gemeenteraden kon worden gedeeld, heeft Stedin in afstemming met de AHC bijgaande informatiebrief opgesteld die wij hierbij aan u doorsturen. De komende periode gaan Stedin en de AHC in overleg over de verschillende oplossingsrichtingen.

Deze informatiebrief kan gebruikt worden als openbaar document om uw college en raad te informeren.

Met vriendelijke groeten, mede namens de Aandeelhouderscommissie Stedin,

Arjan van Gijs
Voorzitter AHC

¹ Deze AHC-brief is openbaar en kan derhalve aan uw college van B en W alsmede aan de gemeenteraad worden verstrekt.

**FINANCIËEL GEZOND
IN DE ENERGIETRANSITIE**
LANGE TERMIJN FINANCIERING

Maart 2020

STEDIN
GROEP

Inhoudsopgave

Aanleiding en doel informatie	3
Over Stedin Groep	4
Stedin Groep in de energieketen	4
Onze strategie	4
Aandeelhouders en werkgebied	4
Financieel gezond in de energietransitie	5
Ons werk verandert	5
Onze investeringen blijven toenemen	5
Financiële grenzen	6
Regulering in het kort	6
Recente ontwikkelingen	6
Impact op dividend	6
Lange Termijn Financiering	7
Bepalen van de rating	7
Mogelijke downgrade van A- creditrating	7
Onderzoek oplossingsrichtingen	7
Werkgroep Lange Termijn Financiering	7
Intern genomen maatregelen	8
Externe maatregelen	8
Samenwerking regionale netbeheerders	8
Communicatie	9
Aandeelhouderscommissie	9
Stedin Groep	9
Persbericht	10

Aanleiding en doel informatie

Om ervoor te zorgen dat komende generaties ook over voldoende energie beschikken, gaan we in Nederland over op schone energie uit hernieuwbare bronnen. Dat vraagt om grote aanpassingen van het energiesysteem. De strategie van Stedin Groep is er op gericht om deze overgang naar een nieuwe wereld mogelijk te maken. Tijdens de algemene aandeelhoudersvergadering van 7 februari jl. zijn aandeelhouders geïnformeerd over de impact van de energietransitie op Stedin. We moeten ervoor zorgen dat het energienet betrouwbaar blijft in een veranderend energielandschap. Tegelijkertijd moeten we financieel gezond blijven.

Wij investeren jaarlijks steeds meer in onze gas- en elektriciteitsnetten. Onze inkomsten stijgen niet even snel mee. Daarom wordt een steeds groter deel van het geld waarmee we de investeringen doen geleend totdat deze in rekening mogen worden gebracht aan de klant. Uit financiële

doorrekeningen blijkt dat de grenzen van deze financiële mogelijkheden in zicht komen. Door onder andere een versnelling in de tariefstijging van TenneT is onze financiële prognose op korte termijn verder onder druk komen te staan. De noodzaak om de balans te versterken en/ of de gereguleerde inkomsten te laten stijgen is toegenomen. Er is actie nodig om onze maatschappelijke taak uit te kunnen blijven voeren.

Voor u ligt informatie over het onderwerp Lange Termijn Financiering (LTF). Het doel hiervan is u als aandeelhoudende gemeente te informeren over de stand van zaken van het traject dat Stedin Groep samen met haar aandeelhouderscommissie doorloopt om maatregelen te onderzoeken om financieel gezond te blijven. Deze informatie is in afstemming tussen Stedin Groep en de aandeelhouderscommissie tot stand gekomen.

Over Stedin Groep

Ruim 2,2 miljoen particuliere en zakelijke klanten rekenen op Stedin Groep voor hun energievoorziening. Dag en nacht. We zijn er trots op dat onze netten tot de meest betrouwbare van de wereld behoren.

Stedin Groep in de energieketen

De elektriciteits- en gasnetten vormen een belangrijke schakel in het energiesysteem. De netbeheerders binnen Stedin Groep, Stedin en Enduris zijn verantwoordelijk voor de regionale distributie van elektriciteit en gas. We werken samen met andere partijen die onderdeel zijn van de energieketen. Namelijk de producenten van gas en elektriciteit, TenneT en de Gasunie die zorgen voor de landelijke distributie van elektriciteit en gas, leveranciers van energie, andere regionale netbeheerders en de organisaties die toezien op de betrouwbaarheid, betaalbaarheid, veiligheid en duurzaamheid van onze energievoorziening. Onze klanten produceren ook steeds vaker zelf duurzame energie die wordt teruggeleverd aan ons net. Zo zijn we samen onderdeel van een belangrijke maatschappelijke verschuiving naar een schone economie die gebaseerd is op hernieuwbare bronnen. Stedin Groep opereert en is gevestigd in Nederland. We voeren als netbeheerder gereguleerde activiteiten uit en daarnaast als groep enkele niet-gereguleerde activiteiten. Ons hoofdkantoor is aan Blaak 8, 3011 TA in Rotterdam.

Onze strategie

Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Dat is onze missie. Met elkaar werken we aan een duurzame energievoorziening van vandaag en morgen. We zijn ervan overtuigd dat we de energietransitie mogelijk kunnen maken door focus op onze kerntaken voor (toekomstig) netbeheer, met excellente dienstverlening naar klanten. We richten ons daarbij op drie strategische speerpunten: beter netbeheer, energietransitie mogelijk maken en duurzame bedrijfsvoering.

Aandeelhouders en werkgebied

We zijn verbonden met en gericht op de samenleving. Samen met onze klanten, aandeelhouders en partners werken we aan een duurzamere samenleving. Een deel van de gemeenten in ons verzorgingsgebied is aandeelhouder. Met de steun van deze 44 aandeelhoudende gemeenten kan Stedin Groep zich richten op de realisatie van onze strategie in ons verzorgingsgebied. Kenmerkend voor ons verzorgingsgebied zijn de dynamiek en dichtbebouwde gebieden, naast landelijk gelegen gemeenten. We beheren en onderhouden de energienetten in een groot deel van de Randstad, Utrecht en Zeeland. Binnen ons gebied vallen drie van de vier grootste steden van Nederland, de Rotterdamse en Zeeuwse haven en grote industrie en glastuinbouw. Ook hoort een deel van Noord-Holland en Friesland erbij.

Meer over Stedin Groep leest u op www.stedingroep.nl.

Financieel gezond in de energietransitie

Voor 2050 wil ons land CO2 neutraal zijn. Al in 2030 komt 70 procent van alle elektriciteit uit hernieuwbare bronnen. Dat gebeurt met windturbines op zee, op land en met zonnepanelen op daken en in zonneparken. Tegelijk groeit de vraag naar elektriciteit. Auto's worden elektrisch, de industrie vervangt olie en gas door schone stroom. Gebouwen gaan van het gas af en zullen meer stroom nodig hebben voor verwarmen en koken. Alles moet schoner, slimmer en dus anders. Zo ook het netbeheer.

Ons werk verandert

Ons werk concentreert zich op een veilige, betrouwbare en betaalbare energievoorziening voor ruim 2 miljoen klanten. De grote veranderingen leggen andere accenten op ons palet aan taken. Zo zien we het aantal aangesloten snelladers en zonnecapaciteit toenemen en werken we intensief samen met u als gemeenten om de Regionale Energiestrategie (RES) gestalte te geven en wijken te verduurzamen. Om dit te realiseren moeten we veel beter kunnen voorspellen wat nodig is en onze netten verslimmen (digitaliseren) en verzwaren. In de verschillende RES-regio's worden gezamenlijk keuzes gemaakt, waardoor we beter kunnen voorzien welke aanpassingen aan onze netten nodig zijn en wat de (financiële) impact hiervan is.

Onze investeringen blijven toenemen

Niet alleen de energietransitie, maar ook de economische groei, zorgen ervoor dat onze investeringen blijven toenemen. Daarnaast moeten onze grijs gietijzeren gasleidingen versneld worden vervangen. In 2016 investeerden we in totaal nog ruim 400 miljoen euro in ons net, in 2017 een kleine 500 miljoen euro, een jaar later in 2018 was dit ruim 600 miljoen. Het jaar 2019 verwachten we met zo'n 650 miljoen euro af te sluiten. Dit betekent dat de investeringen binnen 4 jaar met ruim 60 procent zijn gestegen. Het totaal van investeringen zal zo'n €7 miljard zijn tot 2030. We verwachten dat dit bedrag eerder verder toeneemt dan afneemt.

Financiële grenzen

De investeringen die gedaan moeten worden, kunnen niet uit ons eigen vermogen gefinancierd worden. Dat betekent dat we geld moeten lenen en dus onze schuld moeten vergroten, terwijl de inkomsten uit de gereguleerde activiteiten niet (even snel) meegroeien. Er is al geruime tijd sprake van een negatieve cashflow en onze balanspositie komt onder druk te staan. Hierdoor komt een gezonde kredietwaardigheid onder druk te staan. Dit is voor ons de aanleiding geweest om hierover verder in gesprek te gaan met de aandeelhouderscommissie.

- Het vergt een aanzienlijke inspanning om te kunnen voldoen aan de veranderende energievraag en tegelijkertijd er voor te zorgen dat het energienet betrouwbaar blijft.
- De hoeveelheid werk neemt toe en verandert in de komende jaren.
- Investeringen nemen toe en moeten we kunnen blijven financieren.
- We moeten er voor zorgen dat Stedin Groep financieel gezond blijft.

Regulering in het kort

Onze inkomsten bestaan uit de aansluit- en transporttarieven die klanten ons betalen. De tarieven die wij in rekening mogen brengen, worden vastgesteld door de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Die tarieven worden gebaseerd op sectorgemiddelde kosten (operationele kosten en kapitaalkosten). Efficiency wordt beloofd. Investeringen moeten we financieren en de kosten krijgen we vervolgens gedurende de looptijd van de investering via de tarieven vergoed. Deze werkwijze ligt vast in Europese wetgeving. De ACM bepaalt de afschrijvingstermijnen van de investeringen en het toegestane rendement op geïnvesteerd vermogen.

Als netbeheerder hebben wij een wettelijke taak. Om hieraan te voldoen investeert Stedin, naast de reguliere onderhoud- en vervangingsinvesteringen, in de energietransitie. De capaciteit en de waarde van onze huidige netten nemen door de groei van de investeringen toe. Binnen de huidige reguleringssystematiek krijgt Stedin deze investeringen echter niet direct vergoed uit de tariefinkomsten. Momenteel vindt overleg plaats met de ACM over de reguleringsperiode vanaf 2022. In dit overleg gaat het onder andere om de vraag wat de beste manier is om kosten gedurende de komende reguleringsperiode te schatten en om kosten zonder vertraging te vergoeden.

Recente ontwikkelingen

Financiële prognoses laten zien dat op kortere termijn al impact te verwachten is op onze balanspositie. Dit wordt mede veroorzaakt door de aankondiging van TenneT dat de tarieven fors worden verhoogd voor 2020. Deze nieuwe tarieven worden grotendeels in rekening gebracht bij alle regionale netbeheerders van het elektriciteitsnet. Daarnaast houdt Stedin vanaf 2022 rekening met een nog verdere verlaging van de Weighted Average Cost of Capital (WACC). Dit zijn de gewogen gemiddelde kosten van het vermogen van een bedrijf. De WACC wordt gehanteerd in het reguleringsmodel van de ACM en bepaalt voor een deel de tarieven. Door een verlaging hiervan daalt onze omzet. Dit heeft invloed op de financiële prognoses van Stedin Groep. De noodzaak om de balans te versterken en/of de gereguleerde inkomsten te laten stijgen is daardoor toegenomen.

Impact op dividend

Over het jaar 2020 wordt een lager dividend verwacht dan over het jaar 2019. Door de stijgende investeringsopgave en de stijging van de tarieven van TenneT daalt de winst en daarmee het dividend. Het advies vanuit de aandeelhouderscommissie is om behoedzaam te zijn met uw begroting.

Lange Termijn Financiering

Een creditrating drukt de financiële robuustheid van een onderneming uit en deze wordt beoordeeld door een externe partij: Standard & Poors (S&P). Onze creditrating is A- met een stabiel vooruitzicht en dit willen we behouden. Dit geeft Stedin Groep te allen tijden toegang tot aantrekkelijke leningen. Een downgrade van de rating, terwijl onze rating nu al lager is dan die van andere regionale netbeheerders, heeft hogere rentelasten tot gevolg.

Bepalen van de rating

Bij het bepalen van de rating wordt onder andere gekeken naar de ratio's (verhoudingsgetallen) solvabiliteit en FFO/ netto schuld. De solvabiliteit is de verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen. Het geeft aan of een bedrijf financiële verplichtingen na kan komen. De FFO/ netto schuld is de verhouding tussen de operationele kasstroom en de schuld. Het geeft de mate aan waarin de schuld kan worden afgelost uit de kasstroom uit operationele activiteiten

Mogelijke downgrade van A- creditrating

Uit financiële doorrekeningen blijkt dat Stedin Groep in 2020 onder haar target zakt. Een te lage FFO/ netto schuld heeft uiteindelijk een downgrade van de A- creditrating tot gevolg waardoor we onze gunstige toegang tot de kapitaalmarkt verliezen en de financieringslasten stijgen. Door een downgrade wordt ook het verschil met andere regionale netbeheerders groter, omdat onze creditrating nu al lager is. Als we niets doen betekent dit dat de balanspositie in ieder geval de komende jaren verder onder druk komt te staan.

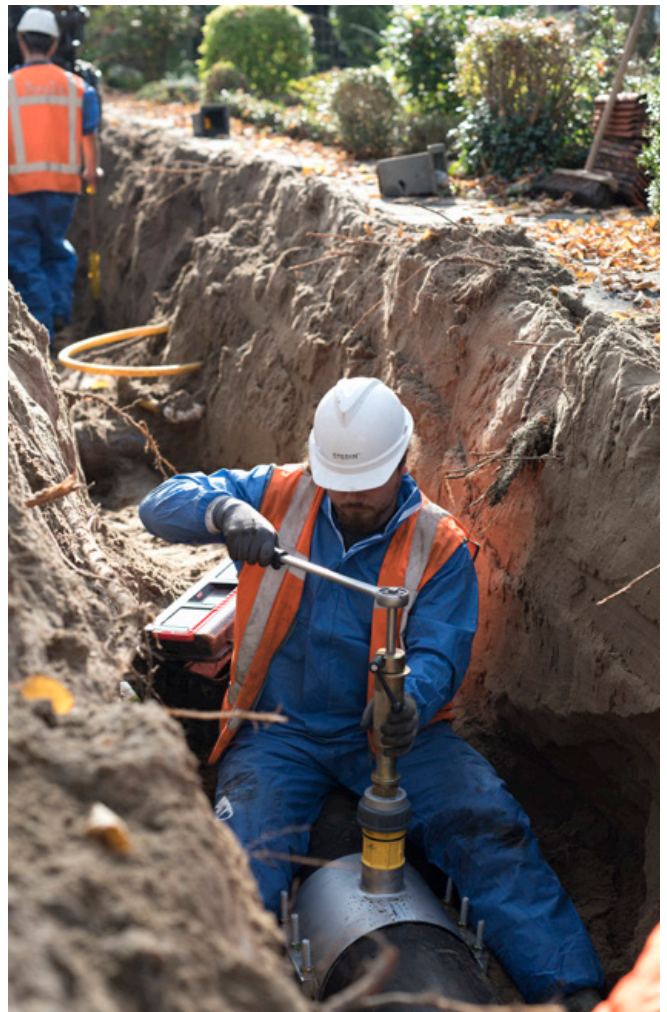
Onderzoek oplossingsrichtingen

De raad van commissarissen, de raad van bestuur en de aandeelhouders van Stedin Groep zijn het er over eens dat actie nodig is om een betaalbare en betrouwbare energievoorziening ook in de toekomst te garanderen. Stedin onderzoekt samen met een afvaardiging van aandeelhouders welke oplossingsrichtingen kunnen worden ingezet om de energietransitie te financieren en ook in de toekomst haar A- creditrating te behouden. Begin 2019 is daarom een werkgroep Lange Termijn Financiering in het leven geroepen.

Werkgroep Lange Termijn Financiering

Met de werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van Stedin, de aandeelhouders en eigen adviseurs, wordt de inzet van zowel interne als externe beheersmaatregelen onderzocht. Uitgangspunt hierbij is het behoud van onze gunstige toegang tot de kapitaalmarkt met een solide A- credit rating en een target FFO / netto schuld ratio van 12%.

In de afgelopen periode heeft de werkgroep het probleem inzichtelijk gemaakt. Gesteund door de aandeelhouderscommissie heeft Stedin Groep daarnaast gesprekken gevoerd met de ACM en ministerie van EZK. De komende periode worden verschillende oplossingsrichtingen om de balans te versterken geanalyseerd en uitgewerkt. Het doel hiervan is om de aandeelhouders een breed gedragen oplossingsrichting voor te leggen. Bij de verschillende oplossingsrichtingen wordt naast het effect op de onderneming ook gekeken naar het effect voor de aandeelhouders. In het licht van de werkgroep Lange Termijn Financiering wordt meer duiding gegeven bij het type investeringen dat Stedin Groep gaat doen en de impact hiervan op het meerjarig dividend.

Intern genomen maatregelen

Stedin Groep heeft al diverse maatregelen ingezet. In 2018 is een vijfjarig efficiencyprogramma gestart dat moet leiden tot een besparing van zo'n 150 miljoen euro op de bedrijfslasten. Daarvan is per einde 2019 zo'n 60 miljoen euro gerealiseerd. Naast ingrijpende besparingen op de bedrijfskosten zijn de investeringen nog een keer tegen het licht gehouden. Hiervoor heeft Stedin nog een extra besparingstarget van 125 miljoen euro opgelegd. Hiermee is het maximaal haalbare aan interne maatregelen door Stedin Groep bereikt.

Externe maatregelen

Met EZK worden gesprekken gevoerd over de betaalbaarheid van de energietransitie in het algemeen en de financiële positie van netbeheerders daarin in het bijzonder. Verschillende mogelijkheden om de financiële positie te versterken worden besproken, zoals de wijze van regulering en een financiële bijdrage door het Rijk als compensatie voor de kosten. Stedin Groep spant zich op alle niveaus in om bij de relevante overheden voor het voetlicht te krijgen dat de energietransitie financieel niet vrijblijvend is.

Ook de aandeelhouderscommissie maakt gebruik van haar bestuurlijke contacten om dit onderwerp op Rijksniveau te adresseren. Tevens worden er met de ACM in het kader van de toekomstige methodebesluiten gesprekken gevoerd. De inzet is om de inkomsten van Stedin Groep te vergroten. In methodebesluiten worden voor een afgebakende periode vastgelegd hoe de gereguleerde tarieven van de netbeheerders worden vastgesteld. In de methode wordt onder andere vastgesteld welke kosten en investeringen mee worden genomen in de tarieven en welke financieringskosten de netbeheerder krijgt vergoed.

Samenwerking regionale netbeheerders

Het is inmiddels publiekelijk bekend dat ook de andere grote netbeheerders Alliander en Enexis de geschetste uitdagingen zien. In de analyse naar oplossingsrichtingen zoeken Stedin Groep en de aandeelhouderscommissie de samenwerking en afstemming met deze organisaties en aandeelhouders.

Communicatie

Stedin Groep heeft in afstemming met de aandeelhouderscommissie communicatie over dit onderwerp uitgewerkt. Wij vinden het belangrijk tijdig en consistent te communiceren met onze verschillende stakeholders. We communiceren actief zodat iedereen over dezelfde informatie beschikt. Daarom zijn ook onze medewerkers, de media en belangrijkste stakeholders geïnformeerd. Bij deze informatie treft u ook het persbericht aan dat over dit onderwerp aan de media is verzonden.

De aandeelhouderscommissie en Stedin Groep informeren u periodiek per brief of door het organiseren van bijeenkomsten/informatiebijeenkomsten over de voortgang in het proces. Vanzelfsprekend kunt u ook contact opnemen met uw vertegenwoordiger in de aandeelhouderscommissie.

Contact bij vragen over deze informatie

Aandeelhouderscommissie

Bij vragen over het thema Lange Termijn Financiering kunt u in eerste plaats contact opnemen met uw vertegenwoordiger in de aandeelhouderscommissie.

Stedin Groep

- Voor vragen aan Stedin Groep neemt u contact op met de afdeling Corporate Affairs via Fm_bestuurlijkezaken@stedingroep.nl
- Vragen van journalisten kunt u doorverwijzen naar de woordvoerder van Stedin, Koen de Lange via telefoonnummer 0800-8956500.

Voor vragen over andere onderwerpen kunt u de bestaande afspraken over communicatie volgen.

Persbericht

Stedin Groep bekijkt financieringsmogelijkheden energietransitie

Rotterdam, 13 februari - Netbeheerder Stedin wordt vanwege de energietransitie geconfronteerd met forse investeringen in het energienet in haar verzorgingsgebied. De raad van commissarissen, raad van bestuur en aandeelhouders van Stedin Groep zijn het er over eens dat actie nodig is om een betaalbare en betrouwbare energievoorziening ook in de toekomst te garanderen.

De investeringen die Stedin moet doen vanwege de energietransitie komen bovenop de lopende investeringen die nodig zijn om het elektriciteit- en gasnet goed te laten functioneren. De toegestane inkomsten van Stedin groeien minder hard dan nodig is om al deze investeringen in de toekomst te kunnen blijven financieren.

CFO Danny Benima: „De enorme investeringen in de energietransitie vragen de komende jaren veel van onze financiële positie. Wij hebben een maatschappelijke taak om ons energienet betrouwbaar te houden, nu en in de toekomst. Daarom bekijken we met verschillende stakeholders de financieringsmogelijkheden van de energietransitie.”

Stedin onderzoekt samen met een afvaardiging van aandeelhouders welke oplossingsrichtingen kunnen worden ingezet om de energietransitie te financieren.

Over Stedin Groep

Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Daar werken zo'n 4.500 medewerkers van Stedin Groep iedere dag aan. Wij vinden het onze verantwoordelijkheid om te zorgen dat al onze klanten kunnen beschikken over duurzame energie om te leven, werken en ondernemen. Als Stedin Groep verduurzamen wij het energiesysteem en houden het onverminderd robuust en betaalbaar. Binnen Stedin Groep werken de netbeheerders Stedin (Zuid-Holland en Utrecht), Enduris (Zeeland) en de experts van infrabedrijf DNWG Infra samen om dit voor elkaar te krijgen.

Noot voor redactie, niet voor publicatie

Voor meer informatie neemt u contact op met:

Koen de Lange (woordvoerder Stedin Groep)

088 - 895 65 00

pers@stedin.net

Stedin Groep

Postbus 49

3000 AA Rotterdam

www.stedingroep.nl

Deze informatie is met zorg samengesteld. Aan deze uitgave kunnen geen rechten worden ontleend.

Rotterdam, 29 oktober 2019.

Geachte aandeelhouder van Stedin,

De aandeelhouderscommissie (AHC) ontving vorige week het bijgevoegde bericht van de directie van Stedin over de nieuwe tarieven van landelijk netbeheerder Tennet die per 1 januari 2020 bij de regionale netbeheerders zoals Stedin in rekening zullen worden gebracht. Deze forse tariefverhoging zal Stedin volgens de huidige reguleringssystematiek pas over twee jaar bij de eigen gebruikers in rekening kunnen brengen. Vóór die tijd zal Stedin deze kosten zelf moeten dragen. Dit betekent dat het bedrijfsresultaat van Stedin over 2020 en 2021 zeer drastisch zal dalen, en dat er in 2021 en 2022 waarschijnlijk niet of nauwelijks dividend kan worden uitgekeerd.

Evenals Stedin is de AHC overvallen door dit feit, dat direct lijkt voort te komen uit de huidige reguleringssystematiek. Stedin heeft zelf al een verzoek tot wijziging van de eigen tarieven bij de toezichthouder ACM ingediend, ten einde deze tariefsverhoging al in 2020 zo veel mogelijk door te belasten aan de consument. Ook voert Stedin (al enige tijd) met de andere netbeheerders een lobby om het reguleringsskader te verbeteren.

Hoewel – zoals Stedin schrijft - de resultaten hiervan nog moeten worden afgewacht en de uitkomst onzeker is, wil de AHC graag alle aandeelhouders van Stedin zo snel en zo volledig mogelijk informeren over deze ontwikkeling. Een eventueel wegvallen van dividendinkomsten Stedin in 2021 en 2022 zal immers een merkbaar negatief effect hebben op de begrotingen van alle gemeentelijke aandeelhouders. Dit geldt niet alleen voor de aandeelhouders van Stedin, maar ook voor de gemeenten en provincies die aandeelhouder zijn van Alliander en Enexis. Het is daarom een gezamenlijk belang van alle aandeelhouders van regionale netbeheerders om de lobby niet alleen aan Netbeheer Nederland over te laten, maar ook zelf hun stem te laten horen. De AHC wil op korte termijn contact met hen leggen om samen invloed uit te oefenen op relevante instanties, zoals de ACM, het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, de VNG en de Tweede Kamer. Een belangrijk onderdeel van de lobby zal immers moeten zijn dat de lasten van de energietransitie door de rijksoverheid weloverwogen moeten worden verdeeld, en niet op grond van een systematiek die in het verleden werkbaar was nu ineens, voor dit gedeelte, op de inwoners van de aandeelhoudende gemeenten worden verhaald. Wij houden u op de hoogte van de ontwikkelingen en zullen mogelijk nog een beroep op u doen.

De financiële positie van Stedin in relatie tot de investeringsuitdaging van de energietransitie is eerder dit jaar aan de orde gekomen in de Werkgroep Lange Termijn Financiering (LTF) van AHC en Stedin. Op de aandeelhoudersvergadering van 20 september jl. is hiervan verslag gedaan. Dit nieuwe tariefbesluit onderstreept de zorg die ook in deze werkgroep is besproken over de huidige reguleringssystematiek die niet lijkt toegesneden op de dynamiek van de energietransitie. Samen met Stedin wil de AHC de precieze impact van de resultaatvermindering onderzoeken op de financieringsratio's van Stedin. Nog voor de

volgende aandeelhoudersvergadering op 7 februari, waarop het jaarplan 2020 van Stedin wordt behandeld, zult u hier nader over worden geïnformeerd.

Ook zullen, voor zo ver daar behoefte aan blijkt, de komende weken vanuit de AHC-leden informatiebijeenkomsten voor de eigen regio worden georganiseerd over de resultaten van de LTF-werkgroep. Een voorbeeld hiervan is de bijeenkomst op 8 november as. voor de aandeelhouders die vertegenwoordigd worden door Molenlanden.

Namens de AHC

Arjan van Gils, voorzitter.

BIJLAGE: Mailbericht Stedin dd. 21 oktober 2019.

Geachte leden van de AHC,

Vandaag wordt er een nieuwsbericht gepubliceerd door Netbeheer Nederland in afstemming met de afzonderlijke netbeheerders, om aandacht te vragen voor de impact van de tariefstijging van TenneT.

Op 4 oktober 2019 heeft de ACM de tariefvoorstellen van de landelijk netbeheerder TenneT voor 2020 gepubliceerd. De kern van dit voorstel is dat de toegestane inkomsten van TenneT worden verhoogd met 307 miljoen euro t.o.v. 2019. Deze verhoogde tariefruimte van 307 miljoen wordt naar schatting voor 88% in rekening gebracht bij de aangesloten regionale netbeheerders. Dit betekent dat in 2020 de regionale netbeheerders een extra kostenpost hebben van ongeveer 270 miljoen euro.

Deze onverwachte extra kostenpost zal in 2022 worden vergoed, via de zgn. nacalculatiemethodiek van ACM (idem bij vergoeding precario). In 2020 en 2021 kan deze kostenpost echter niet al worden opgevangen met hogere inkomsten via onze netwerktarieven. Stedin zal deze twee jaren moeten voorfinancieren wat direct impact heeft op onze financiering ratio's en op de resultatenrekening van deze jaren. In eerste instantie zal dit derhalve ten koste van het resultaat 2020 gaan (onder IFRS maatstaven). De impact voor Stedin is dermate groot dat, wanneer het voorstel van TenneT door ACM ongewijzigd wordt overgenomen, **het beoogde resultaat 2020 (vast te stellen in de AvA 2021) hier bijna volledig tegen wegvalt.**

Uiteraard is Stedin direct het gesprek aangegaan met de andere netbeheerders (Netbeheer Nederland) ACM en het ministerie van EZK om ongewenste gevolgen te beperken. Ook hebben wij samen met de andere regionale netbeheerders bij de ACM een zienswijze (verzoek tot wijziging) over het tarievenbesluit voor 2020 ingediend. Met de andere netbeheerders (CFO's) wordt er daarnaast samengewerkt in de lobby om het reguleringskader te verbeteren. Echter, zoals ook besproken in de LTF werkgroep van 11 oktober jl. is het op dit moment nog ongewis wat het uiteindelijke resultaat zal zijn voor de regionale netbeheerders. Ondanks deze onzekere uitkomsten, menen wij u nu al te moeten informeren over deze ontwikkeling vanwege de eventuele consequenties voor u als aandeelhouder over de jaren 2020 en 2021.

Nadere afstemming zal nog deze week worden gezocht met de secretaris van de AHC om af te stemmen op welke manier wij ook de andere aandeelhouders hierover zullen informeren.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Danny Benima
CFO

 STEDIN
GROEP

Blaak 8, 3011 TA Rotterdam
Postbus 49, 3000 AA Rotterdam
Assistente Martine Peterbroers
mob 06 13 178 443